

‘Onder de Boschboom’

Meisje met de parelketting

Den Haag mag dan in het Mauritshuis ‘Het meisje met de parel’ in bezit hebben, 's-Hertogenbosch heeft al even lang ‘Het meisje met de parelketting’. Sterker nog: Den Bosch *is* het meisje met de parelketting. Op een tekening van Chrispijn van de Passe uit 1629 zien we de Bossche stedemaagd met fraaie halsketting knielen voor haar overweldigere Frederik Hendrik terwijl ze hem de sleutels van de stad aanreikt.

Geheel volgens de seksistische normen van die tijd werd het veroveren en innemen van een stad vergeleken met het liefdesspel. Gezien vanuit het standpunt van de man dan, want in wezen was er meestal sprake van ordinaire verkrachting. Lees maar in welke termen Vondel de val van de stad beschreef:

O Boschmaeghd, reken tot u vordel,/ Dat met soo rijcken legergordel

Uw vrijer uwe lenden nijpt. / Uit liefde hij sijnen degen slijpt,

Op dat hij u den grijse ontrucke, / En 't heiligdom uws bloesses plucke.

De lenden nijpen, de degen slijpen en de bloesem plukken, dat liegt er allemaal niet om. Ik denk dat de stedemaagd er niet zo florissant meer uitzag als op de tekening van Van de Passe.

Met de ‘grijse’ wordt trouwens de uit de streken van Tilburg afkomstige grijsaard Grobbendonk bedoeld. De gouverneur van de stad 's-Hertogenbosch van wie Frederik Hendrik de stedemaagd ‘ontruckte’.

Oud-wethouder Rodney Weterings blies dit klassieke beeld van de stedemaagd onbedoeld nieuw leven in. Weterings nam onlangs afscheid als inval-wethouder in Tilburg. In een interview met het *Brabants Dagblad* vergeleek hij de steden Den Bosch en Tilburg. Den Bosch zag hij als het nette meisje met een chique parelketting (denk daar zelf het twinset, de plooirok en de penny shoes bij) en Tilburg een stoer meisje van het ruigere type (ik denk aan tattoos, piercings en legerkistjes). Met de een nip je volgens hem witte wijn in de Korenbrugstraat met de ander ga je aan het bier in popcentrum 013.

Nu is Rodney geen stedendwinger als Frederik Hendrik, maar hij is wel net zo trots op zijn beide veroveringen. En omdat er zo gauw geen Vondel voorhanden is heeft hij zelf maar een boekje over zijn ervaringen met de twee heel verschillende stadsmaagden geschreven. En hij maakt hierbij de klassieke fout om zijn eerste verkering af te katten, omdat hij duidelijk nog helemaal hoteldebotel is van zijn laatste verovering. God, wat heeft hij zich bij die eerste zitten vervelen in dat zachtjes voortkabbellende provinciehoofdstadje met zijn wierookgeur en ‘Jheronimustorentje’. Nee, dan die meid van Tilburg, daar had hij wel langer mee willen rollebollen, maar dat is helaas voorbij. Nog steeds woont hij in de buurt van zijn oude verkering. Daar kijkt ze al over de heg: ‘Lekker weer hè buurman. Glasje Chardonnay?’

Cees Slegers

Onder De Boschboom” is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl